[3] 25981

185X

MIJN FABELBOEK.

OPDRAGT.

Catharina, dierbaar nichtje,
Aardig, lief en oolijk wichtje,
Dubbel dierbaar me om uw naam,
Dien ik nimmer kan vergeten,
U bied ik dit Boeksken aan,
Als een schakel in den keten,
Die reeds, zoet, aanvallig kind,
Ons in liefde zamenbindt.

Schoon ge thans nog klein moogt wezen,
Naauw uw letters nog kunt lezen,

Spoedig groeit ge en wordt ge groot;
O, of dan ge 't mogt beseffen,
Dat, wat ooit den mensch op aard
Kan vereedlen en verheffen,
Niets dat zoo volkomen doet
Als een rein en vroom gemoed.

Dan bemint ge uw trouwe moeder,
En uw vader, U ten hoeder,
Waar ge uw verdre schreden zet;
Dan vertrouwt ge op God hierboven,
Noemt uw leven 't en uw lust,
Veel te lieven en te loven,
En gelijkt, wat u belaagt,
Haar, wier dierbren naam gij draagt.

DE BEER EN DE BIJEN.

Een lompe beer, maar lekkerbek,
Had eens aan zoeten honig trek.
Dies sloop hij naar een bijenstal
En loerde er rond, of bij geval
Hij niet een goeden slag kon slaan.
Hij keek de vele korven aan,
En dacht: „Daar schuilt de lekkernij,
Doch, hoe, hoe kom 'k er nu nog bij?"
Het water liep hem om den mond;
Maar, wijl hij zoo te peinzen stond,
Vloog fluks een bij haar woning uit
En stak heer snoepgraag in de huid.

De beer werd aanstonds bijster boos,
En stiet, — het was niet bijster loos, —
Een korf om met zijn lompen poot
En sloeg wel honderd bijen dood.
Maar de andere bijen, ook niet malsch,
Bedekten fluks hem hoofd en hals
En staken hem zoo vaak en fel,
Dat de oude honigsnoeper snel,
Voor 't kleine, nijvre volk beducht,
Zijn heil ging zoeken in de vlugt.
En toen hij, van de pijn haast dol,
Zat na te denken in zijn hol,
Toen sprak hij klagend: „Ach, 't was dwaas,
Dat ik mij wreken wou. Helaas,
Voor één steek, waar ik eerst aan leed,
Heb ik er nu wel duizend beet."

HET EEKHORENTJE EN ZIJNE MOEDER.

Een eekhoorn had reeds in zijn kindsche dagen
Veel goeds vernomen van den notenboom;
Hij zag er een aan d'oever van een stroom,
Regt fraai van kruin en wonder rijk in 't dragen.
„Ha," dacht hij, „ha, nu moet ik 't maar eens wagen!"
En vrolijk sprong, van tak tot tak,
Het vlugge diertje in 't rond en brak
Een van de rijpste noten af,
En zonder lang te talmen stak
Hij ze in den mond, beet toe... maar gaf
Op eens een kreet van woede en pijn.
„Ha!" riep hij, op verbolgen toon;
„Wie uitstrooit, dat gij lekker zijt,
Verdient U tot zijn loon.

Dat noemt men lekker, bij geval?
Ik vind, mejufvrouw noot, zoo bitter u als gal!"
„Maar kom," zoo ging hij voort; „laat zien,
Dat walglijk bitter schuilt misschien
Alleen maar aan den buitenkant."
Hij bijt op nieuw, maar stoot zijn tand
Nu op de harde schaal. „Wat's dat!
Een steen? Zoowaar, een steen!" Hij vat
De noot en slingert ze in den stroom.
Zijn moeder, die juist op dien boom
In 't digte loof verscholen zat
En lagchend toegeluisterd had,
Sprak nu: „'t Is alles eigen schuld!
Want, met een weinig meer geduld
En dieper onderzoek, om 't raadsel te doorgronden,
Had ge onder 't harde kleed de zoete kern gevonden."

De Ezel en de Haan

DE EZEL EN DE HAAS.

Eens vingen, 't is reeds lang geleden,
De dieren, naamlijk, zij, die op vier voeten gaan,
Een oorlog met de vogels aan.
Wel meldde ik gaarne u ook de reden
Van dezen strijd, doch tot mijn groot verdriet
Ken ik die zelf nog niet.
't Werd oorlog dan. De dieren kwamen
Bij duizenden bijeen en namen
Een ouden beer tot generaal;
Niet om zijn kundigheên in 't vak van oorelogen,

Ook niet als vlug van lijf en taal,
Noch om zijn scherp vernuft; och, neen!
De lompe beer zag tot dit eereambt zich verhoogen,
Slechts om zijn groote kracht alleen.
't Was alles kant en klaar: men zou te veld gaan trekken.
Doch vooraf hield de beer een groote monstering
En stelde 't leger in een kring,
Om door een krachtig woord den strijdlust op te wekken.
Daar zag hij eensklaps tot zijn schrik
Den haas en d'ezel in de rijen.
„O, koning," sprak met grammen blik
Hij tot den leeuw; „die, met hun beijen,
Zijn mij geen blaas met boonen waard;
Ik ken hun al te laffen aard,
En ben zoo vrij dus voor te dragen,
Hen uit uw leger weg te jagen."
De leeuw sprak: „'t Kan ons niet behagen,
O, dappre beer, te doen naar uw verzoek.

Al zijn die twee niet wonder kloek,
Wij hebben ezels noodig en ook hazen;
Want, acht gij ze overbodig hier,
De kleine langoor dient regt goed ons als koerier,
De groote langoor kan met kracht den aanval blazen."

Acht mensch, noch dier, noch eenig ding,
Ooit te gering,
Noch vraag, of dit of dat wel juist aan u bekoort,
Maar wel, of het door u gebruikt wordt naar 't behoort.

DE MUG EN DE BROMVLIEG.

DE MUG.

„Zoem, zoem, zoem! Ei, 'k bid u,
Och, schei nu toch uit,
Ge maakt er, me lieve,
Een droevig geluid,
Ge bromt alle dagen
't Eentoonige lied,
En, wie 't kan verdragen,
Geloof mij, ik niet.

Lith. v. Bunzl & Berger

De Vlieg en de Bromvlieg.

DE BROMVLIEG.

Wel beste, dat doet me
  Zoo waarlijk regt leed;
Toch lijdt door mijn lied
  Niemand nadeel, naar 'k weet;
Maar gij, waarde zus,
  Die zoo barsch tot mij spreekt,
Verraadt met een kus,
  Want, gij bromt niet, maar steekt.

DE PAAUW EN DE HEN.

Een paauw, met uitgespreiden staart,
Den pluim omhoog, en wonder fier,
Trad heel wat trotsch, ('t is paauwen aard,)
Een hen voorbij, die, 't goedig dier,
In 't needrig pak van effen bont
De kruimptjes pikte van den grond.
„Kom," sprak de paauw, „ga wat op zij,
Of acht ge u soms gelijk aan mij?
Zie eens! Wat dunkt u van mijn kleed?
Ik zeg, dat zooiets prachtig heet;

Ook word ik daarom als om strijd
Door al, wat vleugels draagt, benijd."
Het hoentje keek den pronker aan,
En zeî: „'k Ben niet met goud belaân,
'k Vertoon, 't is waar, den luister niet,
Dien gij aan 't oog der wereld biedt;
Maar zeg mij nu ook eens, mijnheer,
Geeft gij haar soms ook nog iets meer?
Ik geef mijn dons en, laat eens zien?
Nog lekkere eijers bovendien;
Maar gij, mijnheer de paauw, wat gij?
Niets? Wel, mijn vriend, leer dan van mij
Dat, wat men prijst, of wat men laakt,
Toch steeds het kleed den man niet maakt."

DE KOOLMEES.

Een koolmees, die nog jeugdig was,
Ging eens een toertje doen door 't woud.
Hij was nu groot en wilde ras
Een eigen woonsteê hebben. „Oud,"
Zoo dacht hij, „wordt men gaauw genoeg,
En dies begin ik maar wat vroeg."
Welnu, het spreekwoord luidt teregt:
Een eigen haard,
Is schatten waard;
De koolmees trad dies in den echt,
En vloog de bosschen rond en zocht

De Koolmees.

Een plekje, waar hij met zijn vrouw
Een aardig nestje bouwen mogt,
Een toevlugtsoord bij natte en koû.
Een fiere beuk, der boomen trots,
Die schijnbaar vaststond als een rots,
Werd de eerste keus van 't jeugdig paar.
„Hier," sprak het, „dreigt ons geen gevaar."
Doch naauw was nog hun nest gereed,
Of ziet, daar barstte een onweêr los,
En de eedle beuk, de roem van 't bosch,
Werd met een enklen slag geveld
En stortte neêr met groot gedruisch.
Het meezenpaar was juist van huis,
Maar stond, ach, bitterlijk ontsteld,
Toen het, teruggekeerd, het nest
Bedorven zag, met heel de rest.
„Wel," sprak de mees, „dat's eens; maar 'k zweer,
Zooiets gebeurt mij nimmer weer!"

Fluks werd een ander nest gebouwd,
Doch nu niet op een hoogen stam,
Maar in een laag en kruipend hout;
Doch, toen er wind en regen kwam,
Gaf 't beurtlings zooveel stof en slijk,
Dat men wel bijkans stikken moest;
Men leed aan oogkwaal en aan hoest;
Het echtpaar nam op nieuw de wijk,
En koos, — een plek, niet hoog, niet laag,
Diep in een digte doornenhaag.
Daar was het veilig, warm en goed,
Daar heeft het toen in rust en vreê
Een vijftal jongen uitgebroed,
En vaak zeî de oude mees tot 't jong en kneutrig goed:
„Hoort, kindren! 't Geldt als tweemaal twee:
Elk in zijn stand, dat gaat er meê!"

De Hond en de Koe.

DE HOND EN DE KOE.

Een hond, een keeshond, ja, zoo was 't,
Lag op een bundel hooi en sliep.
Een koe, die daar langs henen liep,
Had graag zich aan dat hooi vergast.
Zij gluurde hunkerend op zij
En trad een stapje naderbij,
En rook eens aan het geurig kruid.
Maar juist had kees zijn slaapjen uit.
„Hei," snaauwde 't klein en nijdig dier,
„Hei, jufvrouw koe, wat moet dat hier?

Dit hooi, verstaat ge, jufvrouw koe,
Komt mij, en niemand anders, toe.
Dus blijft ge er af, en pak u voort!"
Pas had de koe die taal gehoord,
Of stil vervolgde zij haar pad,
En dacht: „Zijn hooi? 't Kan zijn; maar 'k had
Toch liever, dan zoo 'n nijdig hart,
Een rustplaats als een kei zoo hard."

DE SLANG EN DE AAL.

„Ei," sprak eens tot een aal een slang,
„Beî zijn we dun en glad en lang,
Beî zijn we vlug, gelijk 't behoort,
En kronklen ons bevallig voort;
Doch, let men op ons beider vel,
Dan ben ik toch de schoonste wel;
Wijl u een effen graauw bedekt,
Ben ik regt wonderfraai gevlekt."
„O, ja," zoo sprak toen de aal; „gij zijt,
De schoonste; maar, ei, waarom mijdt

Men u, ja, staat ontzet en vliedt
Waar men in 't groen u schuiflen ziet?"
„Och," zeî de slang, „dat weet ik niet."
„Welnu," zoo zeî toen de aal weer; „ik,
Ik ken er de oorzaak van. Met schrik
Ontwijkt men u, wijl, schoon in schijn,
Ge vol zit van het felst venijn."

De Wolf, het Schaap
en de Ree.

DE WOLF, HET SCHAAP EN DE REE.

De wolf ging eens om voorraad uit
En maakte een wollig schaapje buit.
Het schaapje bad door bang geblaat
Den wolf om meêlij; maar dees zeî:
„Hou op toch met dat naar geschrei,
Zoo'n kluifjen is zoo waar niet kwaad."
Maar juist, toen hij met tand en klaauw
Het arme schaap zoo ruig en raauw
Dacht op te peuzlen, zag zijn oog
Iets, dat zich, daar niet ver vandaan,

In 't lage kreupelhout bewoog.
Scherp keek de wolf dat plekjen aan;
En, ziet, daar zag hij aan die steê
Een schoone, blanke, slanke ree.
„Ha!" dacht hij, „ha, dat's puiker waar,
Dat krijgt men daaglijks niet te zien!
Ik neem dus eerst dien reebout maar,
Het schaap heb ik dan bovendien."
Gedacht, gedaan! Hij snelt naar 't woud,
Maar 't reedier redt zich fluks in 't hout.
„Bah!" riep de wolf, „die 's me al te vlug
En 't hout hecht me in mijn ruigen vacht;
Kom, keeren we naar 't schaap terug."
Doch — 't schaap had niet op hem gewacht,
Maar zocht zoo vlug, gelijk een veêr,
In draf zijn kudde en herder weêr.

Wie altoos nog naar beter haakt,
  Bedriegt te ligt zich in zijn keus;
Wie 't onderste uit de kan verlangt,
  Krijgt het lid op den neus.

DE VLEDERMUIS.

„Och, wezel," bad de vleermuis,
(De wezel had haar beet,)
„Och, lieve, beste wezel, weet,
Gij hebt voor dezen keer abuis;
Gij ziet mij voor een vogel aan,
En 'k ben een arme muis."
„Ei," zeî de zachte wezel,
„Zijt gij een muis? Een ezel
Ben ik dan; maar, komaan,
't Let niet; ik laat u gaan."

„Och, allerbeste katuil,"
Zoo sprak de vleermuis weêr,
(De katuil had haar in zijn muil,)
„Geef mij mijn vrijheid weêr.
Want, zie, ge hebt zoowaar abuis;
Ik ben een vogel, maar geen muis."
„Zijt ge al een vreemde vogel,
Een slimme vogel meê;
Maar, kom, 'k laat u met vreê,
Ligt sterft ge door een kogel."
De vleermuis dacht: „Hoezee!
Dat ben ik weer ontsprongen;
Door loosheid en door list...."
Vóór zij had uitgezongen,
Had poes haar, eer zij 't wist.
„Ei, jufvrouw poes," zoo bad zij;
„Pasop, doe mij geen kwaad,

Want de edele aadlaar gaat,
Wijl 'k vogel ben en muis,
Het liefst te gast aan mij."
Maar poes zeî: „Beste, abuis!
Wij kenden lang elkander,
En 'k weet uw loopjes wel,
Gij zijt het een noch 't ander;
Uw dubbelzinnig spel
Heeft mij reeds lang verdroten,
Thans heb ik u geschoten
En zijt ge een goede vangst."

Nog is 't gelijk voor dezen:
't Lijkt heel wat, loos te wezen,
Maar eerlijk duurt het langst.

De Slang en de Duiven

D

't Was
Dat
„O
Want
En b
Geen
Maa
W

,

tooid,

„Uw tong hebt ge in bedwang, dat's vast,
Maar 't flonkren van uw oogen past
Niet bij de zoetheên van uw mond;
En, wordt de valschheid steeds gevreesd,
Toch onder 't mom der vriendschap 't meest."

DE RAAF EN DE HAAN.

Een ieder weet, naar 'k meen, gewis
Dat 't ravenbroed diefachtig is,
En dat het bovenal veel houdt
Van al wat blinkt; van zilver, goud,
En wat dies meer zij. Zeekre raaf,
Niet beter, dan al de andren, had
In zeker huis van zeekre stad

Reeds menigmaal nu dit, dan dat
Ontvreemd en naar zijn nest gebragt.
Een haan, als alle hanen, braaf
En trouw van aard, steeds vroeg ter wacht,
Had eens, bij 't eerste morgenrood,
Den roover op de daad betrapt.
De raaf sprak: „Haan, wanneer ge klapt,
Dan sterft ge binnen 't uur den dood."
Doch moedig riep de haan: „Geen nood!
Ik ben er óók nog! Want, hoe groot,
O, raaf, ook uwe kracht moog' zijn,
Ik vrees u niet! Maar, zeg mij toch,
Waarom vergaapt ge u aan dien schijn,
Wat winst geeft u uw slecht zijn toch?
Al wat ge rooft, hoe kostbaar 't zij,
Dient u zoo weinig toch als mij!"
„Wat, dienen!" riep de zwartkop toen,

„'t Is mij om 't hebben slechts te doen!"
„O!" sprak de haan, „wringt daar de schoen,
Dan zijt ge eenvoudig naar uw aard
Gelijk aan elken gierigaard."

DE JONGE ZWALUW.

Een zwaluw, pas het nest ontvlogen,
Dies jong en onbedreven nog,
Hoorde eens verrukt en opgetogen
Een nachtegaal. „Och!" riep hij, „och,"
Dat noem ik zoete melodij,
Wie toch zoo zingen kon, als hij!"

De moeder sprak: „Staak, kind, dat klagen,
Wijs is 't, te doen, al wat men moet,
En wat men moet met vreugd te dragen,
Dat is te gader wijs en goed.
Had God het zoo gewild, ei, zie,
Wij allen zongen zoo als die."

HET SCHOOTHONDJE EN DE HUISHOND.

Vriend Pibo, fijn van lijf en leden
  En als de blanke sneeuw, zoo wit,
Gevoed met keur van zoetigheden,
  Zijn meesters liefling, door elk lid
Van 't huisgezin gevierd, geprezen,
  Gevleid, gestreeld, ja, wat niet al,
Moest zeker wel gelukkig wezen,
  En toch — dat was niet steeds 't geval.
Al noemden hem Marie en Itte,
  (Twee lieve kindren,) „zoetert, vrouw,"

Toch leed hij 's zomers van de hitte,
  Toch kromp hij 's winters van de koû.
Al droeg men hem als op de handen,
  Al kreeg hij nimmer, nimmer slaag,
Toch miste hij reeds vroeg zijn tanden,
  Toch leed hij aan een zwakke maag.
En ziet, te midden van zijn weelde,
  Bij keur van spijze en lekkernij,
Bleef hij, hoe men hem stoofde en streelde,
  Och, zelfs van rheumatiek niet vrij.
Eens klaagde Pibo al zijn lijden
  Den gelen huishond. „Castor, och,"
Zoo sprak hij, „'k moet vaak bitter strijden;
  Maar, vriendlief, hoe maakt gij het toch,
Dat gij, schoon ge andren kost moet eten,
  Niet wordt gekoesterd, zooals ik,
Toch nooit van ziekte schijnt te weten.

Ge zijt steeds blijde en in uw schik,
Ge loopt en springt en kent geen kwalen,
Geen lusteloosheid, moeite of pijn;
Eilieve, wil mij eens verhalen,
Hoe komt dat toch, hoe kan dat zijn!"
„Wel," sprak toen Castor, „kunt ge 't vragen?
Ge hebt het immers zelf gezegd?
Leer wijs en matig u gedragen,
Al 't andre komt vanzelf teregt."

DE RUPS EN DE VLINDER.

Een vlugge vlinder dwaalde
Van vroeg, bij 't ochtendkrieken,
Totdat weer de avond daalde,
Op zijn vergulde wieken
Langs bloemen en langs bladen,
En kon zich naauw verzaden
Aan al het schoone en goede,
Zoo ruimschoots hem bereid.

Ook kroop daar door de bladen
Een rups met loome schreden

En droeg langs de enge paden
Haar uitgeteerde leden.
Zij had nu vriend noch magen,
En oud en zat van dagen
Ontsnapte haar de klagte:
„Waartoe heb ik geleefd!"

Haar zag de dartle vlinder,
En dacht: „Is dat een leven?"
En zwierde hier en ginder,
En zeî: „'t Ware om te beven,
Wen ik zoo traag moest kruipen,
Zoo eenzaam rond moest sluipen.
Neen, leve dan de vrijheid
En 't leven in de lucht!"

En 't was weer dartlen, draaijen,

Zoo vrolijk als te voren.
De rups, die hem zag zwaaijen,
Gaf gants den moed verloren.
„Ach!" zuchtte ze in haar smarte,
Diep uit een treurend harte;
„Dat mag eerst leven heeten,"
En spon zich spoedig in.

Maar toen de lieve lente
Weer 't aardrijk kwam begroeten,
En ruim vergold met rente,
Wat men had missen moeten,
Toen zwierde een nieuwe vlinder
Zoo vrolijk hier en ginder
En dacht niet meer aan 't geen hij
Zoo korts nog was geweest.

INHOUD.

Blz.

OPDRAGT.

DE BEER EN DE BIJEN . . . . . 1.

HET EEKHORENTJE EN ZIJNE MOEDER . . . . . 3.

DE EZEL EN DE HAAS . . . . . 5.

DE MUG EN DE BROMVLIEG . . . . . 8.

DE PAAUW EN DE HEN . . . . . 10.

DE KOOLMEES . . . . . 12.

DE HOND EN DE KOE . . . . . 15.

DE SLANG EN DE AAL . . . . . 17.

DE WOLF, HET SCHAAP EN DE REE . . . . . 19.

Blz.

DE VLEDERMUIS . . . . . 22.

DE SLANG EN DE DUIVEN . . . . . 25.

DE RAAF EN DE HAAN . . . . . 28.

DE JONGE ZWALUW . . . . . 31.

HET SCHOOTHONDJE EN DE HUISHOND . . . . . 33.

DE RUPS EN DE VLINDER . . . . . 36.